

GLAZBENA PEDAGOGIJA U FUNKCIJI OČUVANJA GLAZBENE BAŠTINE

izv. prof. dr. sc. Jasna
Šulentić Begić

Akademija za umjetnost i kulturu
u Osijeku

HR-31000 Osijek

Kralja Petra Svačića 1/f

jsulentic-begic@aukos.hr

Izvorni znanstveni rad

UDK 37.09:78

78:37.09

Glazbena pedagogija jest znanstvena disciplina u funkciji očuvanja glazbene baštine. Glazbeni pedagozi kao znanstvenici i nastavnici glazbe čuvatelji su glazbene tradicije i baštine jer: 1) glazbena baština sadržaj je glazbenih predmeta u Hrvatskoj i izvannastavnih glazbenih aktivnosti; 2) gotovo četvrtina znanstvenih radova s temom nastave glazbe koja je u bazi CROSBİ bavi se promicanjem glazbene baštine kao dijelom kulturne baštine.

Ključne riječi: *glazbena pedagogija, glazbena baština, kulturna baština, nastava glazbe.*

UVOD

Pedagogija (grč. *παιδαγωγία*: odgoj) kao društvena značajnost istražuje i unaprjeđuje odgoj i obrazovanje, proučava različite utjecaje na individualni i društveni razvoj, utvrđuje i ostvaruje pedagoške zadatke, zakonitosti, sadržaje i načine njihove provedbe. Pedagoške su discipline u okviru pedagogije sistematska pedagogija, didaktika, metodika, metodologija pedagogije, komparativna pedagogija, pedagoška futurologija i brojne druge.¹ Različita umjetnička područja imaju vlastite pedagoške discipline kao što su glazbena pedagogija, likovna pedagogija, plesna i baletna pedagogija, filmska pedagogija i dramska pedagogija.² S obzirom na temu ovoga rada pokušat ćemo odgovoriti na sljedeće istraživačko pitanje: *Je li glazbena pedagogija u funkciji očuvanja glazbene baštine?*

Glazbena pedagogija bavi se procesom stjecanja znanja i umijeća u različitim vrstama nastave glazbe, glazbenom sposobnošću, glazbenim ukusom, glazbenopedagoškim istraživanjima, testiranjem u glazbi te brojnim drugim temama. Glazbena pedagogija kao znanstvena disciplina nastala je u Njemačkoj početkom 20. stoljeća u vrijeme reforme glazbenog obrazovanja koju je proveo Leo Kestenberg.³ Početak razvoja glazbene pedagogije kao znanstvene discipline u Hrvatskoj predstavlja objavljivanje knjige Jože Požgaja 1950. pod nazivom *Metodika muzičke nastave*.⁴ Od 2002. u Hrvatskoj naziv glazbena pedagogija ušao je u češću upotrebu uvrštenjem kolegija Glazbena pedagogija u nastavni program Muzičke akademije u Zagrebu. Godine 2005. osnovan je Odsjek za glazbenu pedagogiju na istoj akademiji koji djeluje i danas⁵, a na kojem se može studirati glazbena pedagogija.⁶ Osim u Zagrebu navedeni studij može se upisati na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku⁷, Muzičkoj akademiji u Puli⁸ i Umjetničkoj akademiji u Splitu⁹. U svim ustanovama školuju se budući *glazbeni pedagozi* koji imaju mogućnost izvoditi nastavu glazbe u osnovnim i srednjim općeobrazovnim i glazbenim školama. U navedenim školama glazbeni pedagozi mogu predavati predmete kao što su Glazbena kultura, Glazbena umjetnost, Teorija glazbe i Solfeggio, organizirati i voditi pjevačke zborove, orkestre i komorne ansamble koji su u glazbenim

školama nastavni predmeti, a u općeobrazovnim školama imaju status izvannastavnih glazbenih aktivnosti.

GLAZBENA BAŠTINA KAO SADRŽAJ NASTAVE GLAZBENIH PREDMETA

Pojam *baština* u Hrvatskoj označuje dio općinske imovine¹⁰, odnosno predstavlja nešto što su nečiji preci „ljubomorno čuvali“ i ostavili kao simboličku vrijednost te je rezultat kulturnoga nasljeđa određenoga naroda.¹¹ Baština je nasljeđe koje su nam ostavili naši prethodnici, tj. ono što prenosimo budućim generacijama.¹² Glazbena baština, tj. umjetnička, crkvena i tradicijska glazba dio je kulturne baštine. Umjetničko obrazovanje potiče učenje o kulturnoj baštini.¹³ Da se tomu teži u nastavi glazbenih predmeta, svjedoče dokumenti koje je odobrilo nadležno ministarstvo. S obzirom na *Kurikulum*¹⁴ predmeta Glazbena kultura i Glazbena umjetnost u nastavi glazbe općeobrazovnih škola učenici trebaju osvijestiti vrijednosti bogate regionalne, nacionalne i europske, tj. globalne glazbene i kulturne baštine u kontekstu svjetske kulture te stjecati kompetencije potrebne za očuvanje kulturne baštine i razumijevanje njezine vrijednosti. U Nastavnom planu i programu osnovne glazbene škole za predmet Solfeggio¹⁵ navodi se potreba slušanja tradicijskih popijevki, vrijednih glazbenih djela i upoznavanja obilježja pojedinih povijesnih razdoblja i njihovih glazbenih predstavnika, dok putem predmeta Teorija glazbe¹⁶ učenici trebaju upoznati tijek razvoja glazbe od srednjeg vijeka do danas. Kad je riječ o izvannastavnim aktivnostima u općeobrazovnim školama, odnosno skupnom muziciranju (pjevački zbor, orkestar ili komorna glazba)¹⁷ koje se izvodi u glazbenim školama, nije naveden sadržaj učenja, no podrazumijeva se da će učenici putem muziciranja upoznati glazbenu baštinu. Može se zaključiti da je glazbena pedagogija iz perspektive nastave glazbe u funkciji očuvanja glazbene baštine koja je sadržaj svih navedenih predmeta i izvannastavnih glazbenih aktivnosti, a posredno i sami glazbeni pedagozi *čuvatelji* su glazbene tradicije i baštine te njihovi prenositelji na svoje učenike.

GLAZBENOPEDAGOŠKI RADOVI O GLAZBENOJ BAŠTINI

U ovom dijelu rada prikazat će se i ukratko analizirati radovi koji se bave promicanjem glazbene baštine kao dijela kulturne baštine u nastavi glazbe. Kao izvor poslužili

¹ Pedagogija. // Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=47271> (2023-26-7)

² NN 56/2022 (18.5.2022.), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, članak 5. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2022_05_56_798.html (2023-26-7)

³ Leo Kestenberg. // Jewish Virtual Library. URL: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/kestenberg-leo> (2023-26-7)

⁴ Rojko, Pavel. Joža Požgaj – glazbeni pedagog (U povodu stote godišnjice rođenja i tridesete godišnjice smrti, 2014.). // Tonovi 63(2014), str. 111.

⁵ Rojko, Pavel. Položaj i stanje hrvatske glazbene pedagogije danas, zapravo varijacija na temu (glazbeni) umjetnik kao pedagog. // Tonovi 64(2014), str. 89.

⁶ Muzička akademija u Zagrebu – 8. odsjek za glazbenu pedagogiju i tambure. URL: <http://www.muza.unizg.hr/8-odsjek-za-glazbenu-pedagogiju/> (2023-26-7)

⁷ Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku – Glazbena pedagogija, preddiplomski studij. URL: <http://www.uaos.unios.hr/preddiplomski-sveucilisni-studij-glazbena-pedagogija/>; Glazbena pedagogija, diplomski studij. URL: <http://www.uaos.unios.hr/diplomski-sveucilisni-studij-glazbena-pedagogija-2/> (2023-26-7)

⁸ Muzička akademija u Puli – Odsjek studija Glazbene pedagogije. URL: https://mapu.unipu.hr/mapu/o_akademiji/odsjeci/odsjek_studija_glazbene_pedagogije (2023-26-7)

⁹ Umjetnička akademija u Splitu – Glazbena pedagogija i Glazbena kultura. URL: <https://www.umass.unist.hr/Glazbeni-odjel/Glazbena-umjetnost/Glazbena-pedagogija-i-Glazbena-kultura> (2023-26-7)

¹⁰ Baština. // Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=6230> (2023-27-7)

¹¹ Kušević, Dubravka. Kulturna baština – poticatelj dječjeg razvoja (likovni aspekt). // Školski vjesnik 64(2015)3, str. 480.

¹² European Union. Cultural Awareness and Expression Handbook. Luxembourg: Publications Office of the European Union Cultural Awareness and Expression Handbook, 2016. Str. 21.

¹³ European Union. Nav. dj., str. 30.

¹⁴ Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Kurikulum nastavnog predmeta Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije. Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. Str. 3.

¹⁵ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Nastavni plan i program za osnovnu glazbenu školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006. Str. 7028, 7032.

¹⁶ Isto, str. 7087.

¹⁷ Isto, str. 7026, 7090.

su radovi hrvatskih znanstvenika koji su objavljeni u bazi CROSBİ do srpnja 2023. godine. Radovi su se pretraživali prema ključnim riječima, tj. osnovna, prva ključna riječ bila je *nastava glazbe*, a promjenjiva, druga bio je jedan od sljedećih pojmova: *kulturna baština*, *tradicijska/narodna glazba*, *tradicija*, *folklorni ples*, *glazbe svijeta / svjetska glazba*, *umjetnička glazba* i *slušanje glazbe*. U tablici 1 navedene su kategorije ključnih riječi na temelju kojih se pretraživalo i broj radova koji su pronađeni u bazi CROSBİ.

ključne riječi		broj radova
nastava glazbe	kulturna baština	6
	tradicijska/narodna glazba; tradicija	11
	folklorni ples	1
	glazbe svijeta / svjetska glazba	10
	umjetnička glazba	2
	slušanje glazbe	2
ukupno		32

Tablica 1. Broj radova prema ključnim riječima (N = 32)

Ukupno je 132 rada koji se bave nastavom glazbe. Pronađena su 32 rada koja se bave temom kulturne baštine u kontekstu nastave glazbe, što je 24 % od ukupnog broja radova. Može se zaključiti da se gotovo četvrtina radova koji se odnose na nastavu glazbe bavi nastavom glazbe iz perspektive njegovanja kulturne baštine, što nije zanemariv broj.

S pomoću ključnih riječi *nastava glazbe* i *kulturna baština* pronađeno je šest radova. Pušić¹⁸ se bavila kulturnom baštinom 19. stoljeća, tj. Vatroslavom Lisinskim kao temom poučavanja u nastavi glazbe. Cilj rada bio je promovirati povijesni značaj i kulturno nasljeđe Vatroslava Lisinskog te obogatiti sadržaje nastave glazbe vezane za kulturnu baštinu. Na sličan način Kurtić i Šulentić Begić¹⁹ istražile su Paju Kolarića, tj. ispitale su samoprocjenu kompetencija učitelja glazbene kulture i nastavnika glazbene umjetnosti potrebnih za revalorizaciju lika i djela Paje Kolarića. Navedene autorice propitale su stavove i mišljenja učitelja i nastavnika o potrebi uvođenja promjena u nastavu koje se odnose na hrvatsku nacionalnu i regionalnu kulturnu baštinu i tradicijsku glazbu. Šulentić Begić i Begić²⁰ prikazali su regionalnu kulturnu baštinu Osijeka i okolice iz 19. stoljeća, tj. stvaralaštvo i djelovanje

tadašnjih glazbenih umjetnika kao mogućih tema poučavanja u nastavi glazbe. Kulturna baština u nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti bila je tema rada Šulentić Begić i Begić²¹ koji su iskazali potrebu implementiranja muzikoloških tema u nastavu glazbe kao dijela regionalne glazbene baštine. Šimunović, Šarlija i Mucić²² istražile su zastupljenost i potrebu uvrštavanja zavičajnih skladatelja i etnomuzikologa 19. stoljeća u nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti. Dobrota i Kušćević²³ ispitale su koliko učenici osmih razreda osnovne škole poznaju sadržaje baštine te kolika je zastupljenost takvih sadržaja u nastavi Glazbene kulture i Likovne kulture.

Nastava glazbe i tradicijska, tj. narodna glazba te tradicija bile su sljedeće ključne riječi prema kojima se također pretraživala literatura u okviru baze CROSBİ. Na temu navedenog napisano je jedanaest radova. Anketnim upitnikom Močinić i Crnčić Brajković²⁴ ispitale su stavove učitelja nižih razreda osnovne škole o zastupljenosti tradicijske glazbe u nastavi Glazbene kulture. Drandić²⁵ je u svojem radu iznijela mišljenje da učitelji trebaju poznavati tradicijsku glazbu Istre kako bi je mogli primjereno vrednovati i poučavati. Šulentić Begić²⁶ u svojem je radu prikazala integriranu nastavu predmeta Glazbena kultura/umjetnost i Geografija, tj. navodi da je tijekom takve nastave moguće slušati hrvatsku tradicijsku glazbu i pjevati hrvatske tradicijske pjesme te upoznati/ponoviti geografska obilježja hrvatskih krajeva iz kojih one potječu. Dobrota i Maslov²⁷ istražile su preferencije učenika osnovne škole prema tradicijskoj glazbi. Nikolić²⁸ je istražila zastupljenost tradicijske glazbe u nastavi Glazbene kulture u prva tri razreda osnovne škole na osnovi analize sadržaja nastavnih programa i udžbenika za

²¹ Šulentić Begić, Jasna; Begić, Amir. Glazbeni život Osijeka i okolice u 19. stoljeću: kulturna baština u nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti // *Muzika: zvuk, logos, odgoj i obrazovanje, terapija – Zbornik radova s 9. međunarodnog znanstveno-stručnog skupa „Iz istarske glazbene riznice“* / uredile Ivana Paula Gortan-Carlin, Kristina Riman, Blaženka Bačlija Sušić. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Katetra Čakavskog sabora za glazbu Novigrad-Cittanova, 2022. Str. 197.

²² Šimunović, Zrinka; Šarlija, Tamara; Mucić, Mia. Zavičajni skladatelji i etnomuzikolozi 19. stoljeća u udžbenicima Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba“* / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 455.

²³ Dobrota, Snježana; Kušćević, Dubravka. Zavičajna baština Šibensko-Kninske županije – Refleksije u nastavi glazbene i likovne kulture // *Godišnjak Titius 1(2008)*, str. 259.

²⁴ Močinić, Snježana; Crnčić Brajković, Marija. Tradicijska glazba Istre u nastavi glazbene kulture nižih razreda osnovne škole // *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja 64(2018)1*, str. 141.

²⁵ Drandić, Dijana. Tradicijska glazba Istre u programima nastave glazbene kulture // *Glas i glazbeni instrument u odgoju i obrazovanju / Monografija umjetničko-znanstvenih skupova 2007. – 2009.* / uredili Tomislav Vrandečić, Ana Didović. Zagreb: Europski centar za napredna i sustavna istraživanja (ECNSI); Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2010. Str. 46.

²⁶ Šulentić Begić, Jasna. Integrirana nastava Glazbene kulture/umjetnosti i Geografije: Tradicijskom glazbom putujemo Hrvatskom // *Suvremeni pristupi nastavi glazbe i izvanastavnim glazbenim aktivnostima u općeobrazovnoj školi* / uredila Jasna Šulentić Begić. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2018. Str. 77.

²⁷ Dobrota, Snježana; Maslov, Matea. Glazbene preferencije učenika prema narodnoj glazbi // *Metodički ogladi 41(2015)1*, str. 9.

²⁸ Nikolić, Lidija. Zastupljenost tradicijske glazbe u nastavi Glazbene kulture u prva tri razreda osnovne škole u posljednja dva desetljeća // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba“* / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 322.

¹⁸ Pušić, Ivana. Kulturna baština 19. stoljeća: Vatroslav Lisinski kao tema poučavanja u nastavi glazbe // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba“* / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 361.

¹⁹ Kurtić, Daria; Šulentić Begić, Jasna. Kompetencije učitelja i nastavnika glazbe za revalorizaciju lika i djela Paje Kolarića // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba“* / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 265.

²⁰ Šulentić Begić, Jasna; Begić, Amir. Nastava glazbe i regionalna kulturna baština 19. stoljeća Osijeka i okolice // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba“* / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 471.

Glazbenu kulturu. Drenjančević²⁹ je prikazao mogućnosti obrade tradicijske glazbe na primjerima umjetničke glazbe inspirirane folklorom u nastavi predmeta Glazbena kultura i Glazbena umjetnost.

Sljedećih nekoliko radova u ovoj kategoriji s obzirom na ključne riječi odnosi se na mogućnost ostvarivanja interkulturalnog odgoja na temelju upoznavanja glazbene baštine Hrvatske i svijeta. Gergorić i Sučić³⁰ prikazali su tradicijsku kulturu Istre i Primorja te rezultate istraživanja dobivenih anketiranjem učenika i učitelja na području Istarske i Primorsko-goranske županije. Dobrota i Balić³¹ istražile su preferencije učenika osnovne škole prema hrvatskoj tradicijskoj glazbi i zaključile da slušanje i pjevanje hrvatske tradicijske glazbe i različite svjetske glazbe stvara pretpostavke za provođenje interkulturalnog obrazovanja učenika. Šulentić Begić i Begić³² prikazali su tradicijsku glazbu srednjoeuropskih država i analizirali program osnovnoškolske nastave glazbe u Republici Hrvatskoj sa svrhom uočavanja prisutnosti tradicijskog glazbenog stvaralaštva srednjoeuropskih država namijenjena pjevanju i slušanju. Cilj je rada bio uputiti na to da glazba kao dio kulturnog i tradicijskog stvaralaštva može biti snažno sredstvo upoznavanja nekog naroda. Gergorić³³ je razmatrala interkulturalni pristup glazbenoj nastavi u osnovnoj školi. U okviru svojeg rada provela je istraživanje s ciljem utvrđivanja implementacije interkulturalnih glazbenih sadržaja u nastavu Glazbene kulture u kontekstu zastupljenosti hrvatske tradicijske glazbe i primjera svjetske glazbe u udžbenicima za predmet Glazbena kultura. Dobrota³⁴ je analizirala udžbenike za predmet Glazbena kultura za osnovnu školu kako bi utvrdila zastupljenost hrvatske tradicijske glazbe, tradicijske glazbe ostalih kultura te umjetničke glazbe inspirirane tradicijskom glazbom. U odnosu na ključne riječi *nastava glazbe* i *folklorni ples* pronađen je jedan rad. Šulentić Begić³⁵ bavila se dječjim folklornim plesom te zaključila da se sudjelovanjem u folklornom plesu u djeci budi interes, razumijevanje i poštovanje prema tradicijskom stvaralaštvu i potreba za očuvanjem tradicijske baštine.

Nastava glazbe i glazbe svijeta / svjetske glazbe bili su sljedeći pojmovi prema kojima su pretraživani radovi s temom promicanja glazbene baštine. S obzirom na ključne riječi prikazano je devet radova. Većina radova, kao i nekoliko već prikazanih radova, osim upoznavanja glazbene baštine, promiču i interkulturalni odgoj učenika. Begić i Šulentić Begić³⁶ ističu da se upoznavanjem različitih glazbenih tradicija upoznaje i kultura u cjelini. Analizirali su prateće audiosadržaje službeno odobrenih paketa udžbenika za nastavu glazbe te su utvrdili prisutnost primjera različitih glazbenih tradicija sa svih kontinenata. Begić i Šulentić Begić³⁷ zaključili su da većina učitelja Glazbene kulture i nastavnika Glazbene umjetnosti upoznaje svoje učenike s glazbom različitih kultura, no da su glazbeni primjeri drugih kultura ponajviše orijentirani na europski kontinent. Dobrota i Topić³⁸ istražile su preferencije učenika osnovne škole prema glazbi svijeta i hrvatskoj tradicijskoj glazbi te naglašavaju potrebu implementiranja glazbe svijeta i hrvatske tradicijske glazbe u nastavu glazbe što prije. Škojo i Sesar³⁹ prikazali su istraživanje preferencija umjetničke glazbe i svjetske glazbe učenika osnovne škole. Zaključuju da je potrebna implementacija različitih glazbenih tradicija svjetskih kultura u kurikulum glazbene nastave. Begić⁴⁰ u svojem radu ističe da je upoznavanje različite glazbe svijeta, kao i kultura kojima one pripadaju nužna sastavnica suvremene nastave glazbe, a samim time i suvremenog kurikuluma. Dobrota⁴¹ je zaključila da nastava glazbe u osnovnim i srednjim školama uglavnom počiva na zapadnoj klasičnoj tradiciji te ističe potrebu proširivanja nastavnih sadržaja uvođenjem popularne glazbe i glazbe svijeta. Rojko⁴² elaborira da se u okviru europskoga glazbenog obrazovanja vrlo intenzivno raspravlja o temi multikulturalnosti te predlaže kako pristupiti neeuropskoj glazbenoj kulturi u europskom glazbenom obrazovanju. Dobrota i Blašković⁴³ provele su istraživanje koje je pokazalo da budući učitelji razredne nastave imaju pozitivan stav prema glazbama svijeta i njihovu uključivanju u nastavu Glazbene kulture kao jedan vid prevladavanja

²⁹ Drenjančević, Zdravko. Obrada tradicijske glazbe na primjerima umjetničke glazbe inspirirane folklorom u nastavi glazbene kulture i umjetnosti // Zbornik radova s prvog međunarodnog znanstvenog i umjetničkog simpozija o pedagogiji u umjetnosti / uredili Berislav Jerković, Tihana Škojo. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku Umjetnička akademija u Osijeku, 2016. Str. 168.

³⁰ Gergorić, Anita; Sučić, Goran. Glazbeni idiomski identiteti kao simboli kulturnih vrijednosti u nastavi glazbe // Komunikacija i interakcija umjetnost i pedagogija / uredila Antoaneta Radočaj-Jerković. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija Osijek, 2018. Str. 102.

³¹ Dobrota, Snježana; Balić, Ljubica. Suvremena glazbeno-pedagoška teorija i praksa: mjesto i uloga tradicijske glazbe u nastavi // Unapređenje kvalitete života djece i mladih / Improving the Quality of Life of Children and Youth / uredile Milena Nikolić, Medina Vantić-Tanjić. Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, 2022. Str. 69.

³² Šulentić Begić, Jasna; Begić, Amir. Tradicijska glazba srednjoeuropskih država i interkulturalni odgoj u osnovnoškolskoj nastavi glazbe // Školski vjesnik 66(2017)1, str. 123.

³³ Gergorić, Anita. Interkulturalni pristup nastavi glazbene kulture u osnovnoj školi // Jezik, umjetnosti i tradicija u građanskom odgoju i obrazovanju (Language, Arts and Tradition in Citizenship Education) / uredile Ivana Paula Gortan-Carlin, Ivana Bančić Čupić. Pula: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, 2016. Str. 21.

³⁴ Dobrota, Snježana. Interkulturalizam u nastavi glazbe // Muzika između teorije i prakse / uredila Vesna Ivkov. Novi Sad: Akademija umetnosti Novi Sad, 2016. Str. 186.

³⁵ Šulentić Begić, Jasna. Dječji folklorni ples kao čuvatelj tradicije // Suvremena pitanja 10(2015)19, str. 136.

³⁶ Begić, Amir; Šulentić Begić, Jasna. Glazbe svijeta u sadržajima cd-a za nastavu glazbe i interkulturalni odgoj učenika // Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja 68(2019)1, str. 141.

³⁷ Begić, Amir; Šulentić Begić, Jasna. Bogatstvo različitosti: glazba svijeta i interkulturalni odgoj // Revija za sociologiju 48(2018)2, str. 149.

³⁸ Dobrota, Snježana; Topić, Kristina. Glazbene preferencije učenika prema glazbama svijeta i hrvatskoj tradicijskoj glazbi // Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja 67(2018)2, str. 199.

³⁹ Škojo, Tihana; Sesar, Marko. Proširivanje glazbenih preferencija učenika prema interkulturalnom kurikulumu glazbene nastave // 20. pedagoški forum scenskih umetnosti Tematski zbornik Muzički identiteti / uredila Milena Petrović. Beograd: Fakultet muzičke umetnosti Beograd, 2018. Str. 128.

⁴⁰ Begić, Amir. Interkulturalna dimenzija kurikuluma kao ishodište suvremene nastave glazbe // Zbornik znanstvenih radova s Međunarodne znanstvene konferencije Globalne i lokalne perspektive pedagogije / uredile Renata Jukić, Katarina Bogatić, Senka Gazibara, Sara Pejaković, Sanja Simel, Aniko Varga. Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2016. Str. 301.

⁴¹ Dobrota, Snježana. Nastava glazbe u kontekstu formalnog i informalnog učenja // Globalne i lokalne perspektive pedagogije / uredile Renata Jukić, Katarina Bogatić, Senka Gazibara, Sara Pejaković, Sanja Simel, Aniko Varga. Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2016. Str. 18.

⁴² Rojko, Pavel. Glazbeno obrazovanje u multikulturalnom europskom društvu. CONECT – prvi izvještaj o projektu // Tonovi, 39(2002)39, str. 82.

⁴³ Dobrota, Snježana; Blašković, Jelena. Stavovi studenata učiteljskog studija o uključivanju interkulturalizma u nastavu glazbene kulture // Godišnjak Titius 6-7(2014), str. 301.

predrasuda o određenim etničkim skupinama. Dobrota⁴⁴ ističe da proučavanje kulturne baštine ima iznimno važnu ulogu u radu glazbenih pedagoga. Iznosi primjer Johna Blackinga (1928. – 1990.), antropologa i etnomuzikologa koji je objavio brojne radove što promiču implementaciju svjetske glazbe u nastavne programe. Dobrota⁴⁵ analizira i fenomen svjetske glazbe i razloge njezina uvođenja u glazbenu nastavu te smatra da mnogi glazbeni pedagozi osjećaju nedostatak sposobnosti poučavanja glazbe iz interkulturalne perspektive.

S obzirom na ključne riječi *nastava glazbe* i *umjetnička glazba* pronađena su dva rada. Martinović i Vidulin⁴⁶ naglašavaju važnost slušanja i upoznavanja glazbe kako bi učenici postali kritički slušatelji i poznavatelji glazbenih djela. Vidulin⁴⁷ u svojem radu ističe da je nastava glazbe usmjerena prema stjecanju znanja i razvoju umijeća učenika u umjetničkom području, potiče estetski odgoj, ali i očuvanje povijesno-kulturne baštine. Pretraga prema ključnim riječima *nastava glazbe* i *slušanje glazbe* dala je dva rada. Lovrinić, Goldin i Vidulin⁴⁸ bavili su se razumijevanjem glazbene umjetnosti na predmetu Solfeggio u glazbenim školama te kako učenicima približiti umjetničku glazbu. Vidulin⁴⁹ je u svojem radu zaključila da je sustavan i planski rad u nastavi glazbe prijeko potreban kako bi se učenike potaknulo na prihvaćanje umjetničke glazbe i život s umjetnosti odnosno uz umjetnost.

ZAKLJUČAK

S obzirom na istraživačko pitanje koje je bilo polazište ovoga rada, a glasilo je *je li glazbena pedagogija u funkciji očuvanja glazbene baštine*, u radu su analizirane znanstvene publikacije koje se bave promicanjem glazbene baštine u nastavi glazbe. Također, analizirani su vrijedeći dokumenti prema kojima se izvodi nastava glazbenih predmeta u Republici Hrvatskoj. Rezultati analize pokazali su da hrvatski glazbeni pedagozi kao znanstvenici promiču glazbenu baštinu, tj. umjetničku i tradicijsku glazbu te glazbu svijeta, kao dio kulturne baštine. Naime, od ukupnog broja radova koji se bave nastavom glazbe, a zastupljeni su u bazi CRO-SBI do srpnja 2023., gotovo četvrtina radova bavi se temom kulturne baštine u kontekstu nastave glazbe, što je respektabilan broj. Također, s obzirom na analizirane dokumente, tj. vrijedeći Kurikulum⁵⁰ i Nastavni plan i program za

glazbene škole⁵¹, uočeno je da se u nastavi glazbenih predmeta upoznaje glazbena baština. Iz navedenog proizlazi da je glazbena pedagogija kao znanstvena disciplina u funkciji očuvanja glazbene baštine jer: 1) glazbena baština sadržaj je glazbenih predmeta u Hrvatskoj i izvannastavnih glazbenih aktivnosti; 2) gotovo četvrtina znanstvenih radova o nastavi glazbe bavi se promicanjem glazbene baštine kao dijelom kulturne baštine. Stoga se može zaključiti da je glazbena pedagogija kao znanstvena disciplina iz perspektive nastave glazbe u funkciji očuvanja glazbene baštine, a glazbeni pedagozi kao znanstvenici i nastavnici glazbe čuvatelji su glazbene tradicije i baštine.

LITERATURA

Begić, Amir. Interkulturalna dimenzija kurikuluma kao ishodistište suvremene nastave glazbe // Zbornik znanstvenih radova s Međunarodne znanstvene konferencije Globalne i lokalne perspektive pedagogije / uredile Renata Jukić, Katarina Bogatić, Senka Gazibara, Sara Pejaković, Sanja Simel, Anikó Nagy Varga. Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2016. Str. 301–310.

Begić, Amir; Šulentić Begić, Jasna. Glazbe svijeta u sadržajima cd-a za nastavu glazbe i interkulturalni odgoj učenika // Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja 68(2019)1, str. 141–167.

Begić, Amir; Šulentić Begić, Jasna. Bogatstvo različitosti: glazba svijeta i interkulturalni odgoj // Revija za sociologiju 48(2018)2, str. 149–175.

Dobrota, Snježana. Interkulturalizam u nastavi glazbe // Muzika između teorije i prakse / uredila Vesna Ivkov. Novi Sad: Akademija umetnosti Novi Sad, 2016. Str. 186–199.

Dobrota, Snježana. Nastava glazbe u kontekstu formalnog i informalnog učenja // Globalne i lokalne perspektive pedagogije / uredile Renata Jukić, Katarina Bogatić, Senka Gazibara, Sara Pejaković, Sanja Simel, Aniko Varga, Nagy. Osijek: Filozofski fakultet Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2016. Str. 18–27.

Dobrota, Snježana. Svjetska glazba u suvremenom glazbenom obrazovanju // Pedagogijska istraživanja 6(2009)1-2, str. 153–161.

Dobrota, Snježana. Holistički pristup proučavanju kulturne baštine i glazbene pedagogije // Cjeloživotno učenje za održivi razvoj. sv. 2 / uredile Vinka Uzelac, Lidija Vujčić. Rijeka: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, 2008. Str. 149–155.

Dobrota, Snježana; Balić, Ljubica. Suvremena glazbeno-pedagoška teorija i praksa: mjesto i uloga tradicijske glazbe u nastavi // Unapređenje kvalitete života djece i mladih / Improving the Quality of Life of Children and Youth / uredile Milena Nikolić, Medina Vantić-Tanjić. Tuzla: Udruženje za podršku i kreativni razvoj djece i mladih, 2022. Str. 69–80.

⁴⁴ Dobrota, Snježana. Holistički pristup proučavanju kulturne baštine i glazbene pedagogije // Cjeloživotno učenje za održivi razvoj. sv. 2 / uredile Vinka Uzelac, Lidija Vujčić. Rijeka: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci, 2008. Str. 149.

⁴⁵ Dobrota, Snježana. Svjetska glazba u suvremenom glazbenom obrazovanju // Pedagogijska istraživanja 6(2009)1-2, str. 153.

⁴⁶ Martinović, Vera; Vidulin, Sabina. Umjetnička glazba i oblikovanje kulturnoga identiteta učenika // Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja 64(2015)4, str. 573.

⁴⁷ Vidulin, Sabina. Glazbena nastava i slušanje umjetničke glazbe u funkciji cjelovitog razvoja učenika // Nauka i nastava u vaspitno-obrazovnom kontekstu / uredila Snežana Marinković. Užice: Pedagoški fakultet u Užicu, 2020. Str. 391.

⁴⁸ Lovrinić, Nikola; Goldin, Suzana; Vidulin, Sabina. Mogućnosti i značenje slušanja i upoznavanja glazbene literature na nastavi solfeggia // Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 8 / uredila Sabina Vidulin. Pula: Sveučilište Jurja Dobrića u Puli, 2023. Str. 269.

⁴⁹ Vidulin, Sabina. Propitivanje ostvarenja cilja nastave glazbe u kontekstu vremena glazbene hiperprodukcije // Arti musices: hrvatski muzikološki zbornik 44(2013)2, str. 201.

⁵⁰ Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Nav. dj., str. 3.

⁵¹ Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Nav. dj., str. 7028, 7032, 7087.

Dobrota, Snježana; Blašković, Jelena. Stavovi studenata učiteljskog studija o uključivanju interkulturalizma u nastavu glazbene kulture // *Godišnjak Titius* 6-7(2014), str. 301–316.

Dobrota, Snježana; Kušević, Dubravka. Zavičajna baština Šibensko-kninske županije – Refleksije u nastavi glazbene i likovne kulture // *Godišnjak Titius* 1(2008), str. 259–272.

Dobrota, Snježana; Maslov, Matea. Glazbene preferencije učenika prema narodnoj glazbi // *Metodički ogledi* 41(2015)1, str. 9–22.

Dobrota, Snježana; Topić, Kristina. Glazbene preferencije učenika prema glazbama svijeta i hrvatskoj tradicijskoj glazbi // *Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja* 67(2018)2, str. 199–208.

Drandić, Dijana. Tradicijska glazba Istre u programima nastave glazbene kulture // *Glas i glazbeni instrument u odgoju i obrazovanju / Monografija umjetničko-znanstvenih skupova 2007. – 2009. / uredili Tomislav Vrandečić, Ana Didović. Zagreb: Europski centar za napredna i sustavna istraživanja (ECNSI); Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, 2010. Str. 46–53.*

Drenjančević, Zdravko. Obrada tradicijske glazbe na primjerima umjetničke glazbe inspirirane folklorom u nastavi glazbene kulture i umjetnosti // *Zbornik radova s prvog međunarodnog znanstvenog i umjetničkog simpozija o pedagogiji u umjetnosti / uredili Berislav Jerković, Tihana Škoko. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija u Osijeku, 2016. Str. 168–175.*

European Union. *Cultural Awareness and Expression Handbook*. Luxembourg: Publications Office of the European Union Cultural Awareness and Expression Handbook, 2016.

Gergorić, Anita. Interkulturalni pristup nastavi glazbene kulture u osnovnoj školi // *Jezik, umjetnosti i tradicija u građanskom odgoju i obrazovanju (Language, Arts and Tradition in Citizenship Education) / uredile Ivana Paula Gortan-Carlin, Ivana Bančić Čupić. Pula: Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, 2016. Str. 21–37.*

Gergorić, Anita; Sučić, Goran. Glazbeni idiomski identiteti kao simboli kulturnih vrijednosti u nastavi glazbe // *Komunikacija i interakcija umjetnost i pedagogija / uredila Antoaneta Radočaj-Jerković. Osijek: Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Umjetnička akademija Osijek, 2018. Str. 102–116.*

Kurtić, Daria; Šulentić Begić, Jasna. Kompetencije učitelja i nastavnika glazbe za revalorizaciju lika i djela Paje Kolarića // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba” / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 265–281.*

Kušević, Dubravka. Kulturna baština – poticatelj dječjeg razvoja (likovni aspekt). // *Školski vjesnik* 64(2015)3, str. 479–491.

Lovrinić, Nikola; Goldin, Suzana; Vidulin, Sabina. Mogućnosti i značenje slušanja i upoznavanja glazbene literature na nastavi solfeggia // *Glazbena pedagogija u svjetlu sadašnjih i budućih promjena 8 / uredila Sabina Vidulin. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, 2023. Str. 269–289.*

Martinović, Vera; Vidulin, Sabina. Umjetnička glazba i oblikovanje kulturnoga identiteta učenika // *Školski vjesnik: časopis za pedagoška i školska pitanja* 64(2015)4, str. 573–588.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja. *Kurikulum nastavnog predmeta Glazbena kultura za osnovne škole i Glazbena umjetnost za gimnazije*. Zagreb: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. *Nastavni plan i program za osnovnu glazbenu školu*. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006.

Močinić, Snježana; Crnčić Brajković, Marija. Tradicijska glazba Istre u nastavi glazbene kulture nižih razreda osnovne škole // *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja* 64(2018)1, str. 141–153.

Nikolić, Lidija. Zastupljenost tradicijske glazbe u nastavi Glazbene kulture u prva tri razreda osnovne škole u posljednja dva desetljeća // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba” / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 322–341.*

Pušić, Ivana. Kulturna baština 19. stoljeća: Vatroslav Lisinski kao tema poučavanja u nastavi glazbe // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba” / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 361–383.*

Rojko, Pavel. Glazbeno obrazovanje u multikulturnom europskom društvu. *CONNECT – prvi izvještaj o projektu* // *Tonovi*, 39(2002)39, str. 82–105.

Rojko, Pavel. Joža Požgaj – glazbeni pedagog (U povodu stote godišnjice rođenja i tridesete godišnjice smrti, 2014.). // *Tonovi* 63(2014), str. 103–113.

Rojko, Pavel. Položaj i stanje hrvatske glazbene pedagogije danas, zapravo varijacija na temu (glazbeni) umjetnik kao pedagog. // *Tonovi* 64(2014), str. 79–91.

Šimunović, Zrinka; Šarlija, Tamara; Mucić, Mia. Zavičajni skladatelji i etnomuzikolozi 19. stoljeća u udžbenicima Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti // *Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba” / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek:*

Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 455–470.

Škojo, Tihana; Sesar, Marko. Proširivanje glazbenih preferencija učenika prema interkulturalnom kurikulumu glazbene nastave // 20. pedagoški forum scenskih umetnosti Tematski zbornik Muzički identiteti / uredila Milena Petrović. Beograd: Fakultet muzičke umetnosti Beograd, 2018. Str. 128–142.

Šulentić Begić, Jasna. Integrirana nastava Glazbene kulture/umjetnosti i Geografije: Tradicijskom glazbom putujemo Hrvatskom // Suvremeni pristupi nastavi glazbe i izvannastavnim glazbenim aktivnostima u općeobrazovnoj školi / uredila Jasna Šulentić Begić. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2018. Str. 77–92.

Šulentić Begić, Jasna. Dječji folklorni ples kao čuvatelj tradicije // Suvremena pitanja 10(2015)19, str. 136–147.

Šulentić Begić, Jasna; Begić, Amir. Glazbeni život Osijeka i okolice u 19. stoljeću: kulturna baština u nastavi Glazbene kulture i Glazbene umjetnosti // Muzika: zvuk, logos, odgoj i obrazovanje, terapija – Zbornik radova s 9. međunarodnog znanstveno-stručnog skupa „Iz istarske glazbene riznice” / uredile Ivana Paula Gortan-Carlin, Kristina Riman, Blaženka Bačlija Sušić. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti, Katedra Čakavskog sabora za glazbu Novigrad-Cittanova, 2022. Str. 197–222.

Šulentić Begić, Jasna; Begić, Amir. Nastava glazbe i regionalna kulturna baština 19. stoljeća Osijeka i okolice // Zbornik radova s Međunarodnog interdisciplinarnog umjetničko-znanstvenog skupa „Pajo Kolarić i njegovo doba” / uredili Jasna Šulentić Begić, Blanka Gigić Karl, Damir Šebo. Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2022. Str. 471–487.

Šulentić Begić, Jasna; Begić, Amir. Tradicijska glazba srednjoeuropskih država i interkulturalni odgoj u osnovnoškolskoj nastavi glazbe // Školski vjesnik 66(2017)1, str. 123–134.

Vidulin, Sabina. Glazbena nastava i slušanje umjetničke glazbe u funkciji cjelovitog razvoja učenika // Nauka i nastava u vaspitno-obrazovnom kontekstu / uredila Snežana Marinković. Užice: Pedagoški fakultet u Užicu, 2020. Str. 391–406.

Vidulin, Sabina. Propitivanje ostvarenja cilja nastave glazbe u kontekstu vremena glazbene hiperprodukcije // Arti musices: hrvatski muzikološki zbornik 44(2013)2, str. 201–225.

MREŽNI IZVORI

Akademija za umjetnost i kulturu u Osijeku – Glazbena pedagogija, preddiplomski studij. URL: <http://www.uaos.unios.hr/preddiplomski-sveucilisni-studij-glazbena-pedagogija/>; Glazbena pedagogija, diplomski studij. URL: <http://www.uaos.unios.hr/diplomski-sveucilisni-studij-glazbena-pedagogija-2/> (2023-27-7)

Baština. // Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=6230> (2023-27-7)

Leo Kestenberg. // Jewish Virtual Library. URL: <https://www.jewishvirtuallibrary.org/kestenberg-leo> (2023-27-7)

Muzička akademija u Puli – Odsjek studija Glazbene pedagogije. URL: https://mapu.unipu.hr/mapu/o_akademiji/odsjeci/odsjek_studija_glazbene_pedagogije (2023-27-7)

Muzička akademija u Zagrebu – 8. odsjek za glazbenu pedagogiju i tambure. URL: <http://www.muza.unizg.hr/8-odsjek-za-glazbenu-pedagogiju/> (2023-27-7)

NN 56/2022 (18. 5. 2022.), Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o znanstvenim i umjetničkim područjima, poljima i granama, članak 5. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2022_05_56_798.html (2023-26-7)

Pedagogija. // Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=47271> (2023-26-7)

Umjetnička akademija u Splitu – Glazbena pedagogija i Glazbena kultura. URL: <https://www.umas.unist.hr/Glazbeni-odjel/Glazbena-umjetnost/Glazbena-pedagogija-i-Glazbena-kultura> (2023-26-7)

MUSIC PEDAGOGY AS A FUNCTION OF PRESERVING MUSICAL HERITAGE

S U M M A R Y

Music pedagogy as a scientific discipline serves the purpose of preserving musical heritage. Music pedagogues as scientists and music teachers are guardians of musical tradition and heritage because 1) musical heritage is the content of music subjects in Croatia and extracurricular musical activities; 2) almost a quarter of the scientific papers on the

topic of music teaching are in the CROSBİ database deal with the promotion of musical heritage as part of cultural heritage.

Keywords: musical pedagogy, musical heritage, cultural heritage, music teaching.